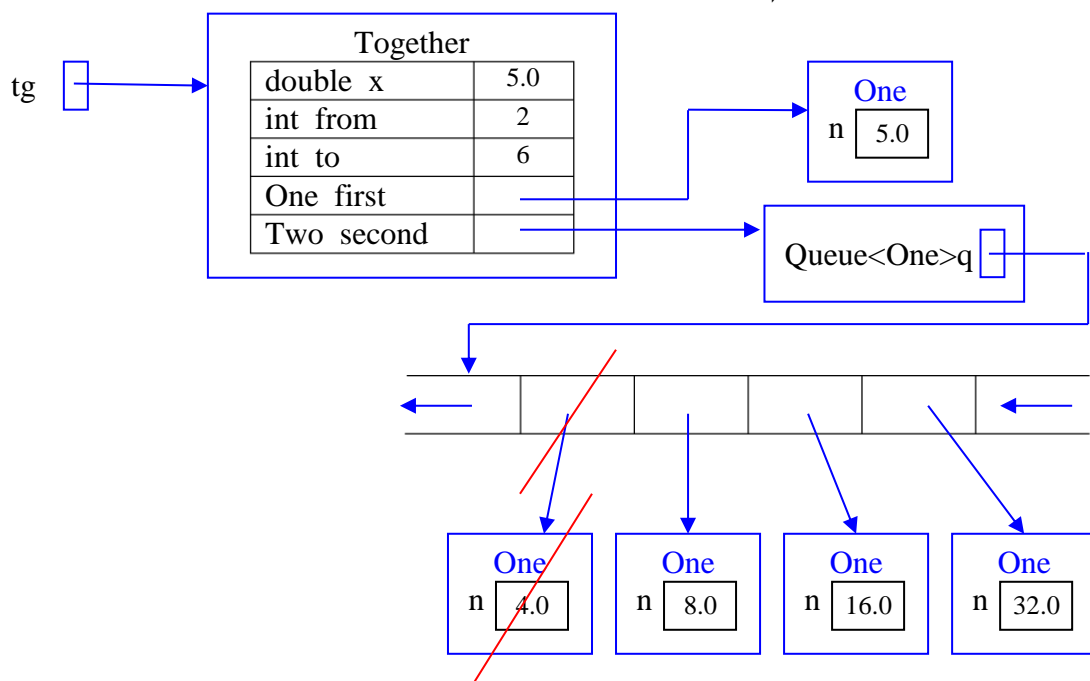

מדעי המחשב ב'

פתרון בחינת הקצרות

פרק א - עיצוב תכנה

שאלה 1:

א.

new Two ((from,to)	n	m	i	i<m	2 ⁱ
	2	6	2	T	4
			3	T	8
			4	T	16
			5	T	32
			6	F	

main()	הפעולה	פלט
methodA()	println first.f()	-- MethodA() -- f of One
methodB()	println first,g() second.f()	-- MethodB -- g of One 5.0 f of Two 4.0

ב. אם התור לא ריק, מוציאה את האיבר שבראש התור ומדפיסה את ערכו בצירוף הודעה. ואם התור ריק, מדפיסה רק את ההודעה.

אין משמעות להנחה ששני המספרים גדולים מ-0. ההנחה צריכה להתייחס למספרים השני והשלישי המקיימים: השלישי גדול מהראשון.

a.length = 5

	0	1	2	3	4
a	2	4	7	12	18

סאפה 2:

א. sod (a,11)

k	i	i<4	j	j<5	a[i]	a[j]	a[i]+a[j] == k	ערך מוחזר
11	0	T	1	T	2	4	F	
			2	T		7	F	
			3	T		12	F	
			4	T		18	F	
			5	F				
	1	T	2	T	4	7	T	אמת

ב. sod (a,10)

k	i	i<4	j	j<5	a[i]	a[j]	a[i]+a[j] == k	ערך מוחזר
10	0	T	1	T	2	4	F	
			2	T		7	F	
			3	T		12	F	
			4	T		18	F	
			5	F				
	1	T	2	T	4	7	F	
			3	T		12	F	
			4	T		18	F	
			5	F				
	2	T	3	T	7	12	F	
			4	T		18	F	
			5	F				
	3	T	4	T	12	18	F	
			5	F				
	4	F						שקר

ג. הפעולה מחזירה "אמת" אם קיימים שני איברים במערך שסכומם k , ו-"שקר" אחרת.

ד. סיבוכיות הפעולה sod היא $O(n^2)$.

בהנחה שיש במערך n איברים:

הלולאה החיצונית רצה על כל המערך - סה"כ n צעדים

ובתוכה לולאה פנימית הרצה בכל פעם על איבר אחד פחות:

$$(n-1) + (n-2) + (n-3) + \dots + 2 + 1 \Rightarrow S_n = \frac{(1+n-1)(n-1)}{2} \Rightarrow \frac{n^2 - n}{2} \Rightarrow O(n^2)$$

ה. what (a, k)

a.length = 5

	0	1	2	3	4
a	2	4	7	12	18

k	left	right	left < right	I a[left]	II a[right]	I+II == k	I+II < k	ערך מוחזר
11	0	4	T	2	18	F	F	
		3	T		12	F	F	
		2	T		7	F	T	
	1		T	4		T		אמת

ו. סיבוכיות הפעולה what היא $O(n)$.

הפעולה עוברת לכל היותר מעבר אחד על כל נתוני המערך, עד שמוצאת או לא מוצאת שני איברים שסכומם k .

ז. סיבוכיות הפעולה sod - ריבועית $O(n^2)$

סיבוכיות הפעולה what - ליניארית $O(n)$

ולכן, what יעילה יותר.

ח. (1) sod תשיג את מטרתה, כי היא בודקת בכל פעם איבר אחר מול כולם.

(2) what לא תשיג את המטרתה, כי היא אינה בודקת את כל האפשרויות.

למשל: עבור המערך הבא תחזיר sod "אמת", ואילו what תחזיר "שקר".

	0	1	2	3	4
a	18	2	4	7	12

שאלה 3:

א.

ההוראה	מצב התור
לאחר האתחול	[ ]
q.insert (1)	[1]
q.insert (2)	[1, 2]
q.insert (3)	[1, 2, 3]
q.remove()	[2, 3]
q.insert (4)	[2, 3, 4]
q.undo()	[2, 3]
q.undo()	[1, 2, 3]

סעיף א' לאחר הרצת התכנית:

```

start      :      []
0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 1
op 1:      [1]      [(1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 2
op 1:      [1, 2]      [(2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 3
op 1:      [1, 2, 3]      [(3,1) , (2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 0
op 0:      [2, 3]      [(1,0) , (3,1) , (2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 4
op 1:      [2, 3, 4]      [(4,1) , (1,0) , (3,1) , (2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 2
op 2:      [2, 3]      [(1,0) , (3,1) , (2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 2
op 2:      [1, 2, 3]      [(3,1) , (2,1) , (1,1)]

0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> -1

```

java:

```
/*
 * Undo ממחלקה המגדירה פעולה עבור
 */
public class Item
{
    private int val;        // הערך
    private int op;        // הפעולה :0 remove ,insert :1
}

/*
 * QueueUndo תור-ביטול
 */
public class UndoQueue
{
    private Queue<Integer> que;    // תור הפעולות
    private Stack<Item> stk;      // מחסנית ה-undo

    public UndoQueue()
    {
        this.que = new Queue<Integer>();
        this.stk = new Stack<Item>();
    }

    //--- הכנסה לתור ביטול ---
    public void insert(int x)
    {
        this.que.insert(x);
        this.stk.push(new Item(x,1));
    }

    //--- הוצאה מתור ביטול ---
    public int remove()
    {
        int x = this.que.remove();
        this.stk.push(new Item(x,0));
        return x;
    }

    //--- פעולת undo ---
    public void undo()
    {
        if(!stk.isEmpty())
        {
            Item item = this.stk.pop();
            if (item.getOp() == 0)
                undoRemove (item.getVal());
            else
                undoInsert ();
        }
    }

    //--- הוצאת הערך שנמצא בסוף התור ---
    //--- הנחה: התור לא ריק ---
}
```

```
private void undoInsert()
{
    //--- דחיפת סימן לתור ---
    int sign = -1;
    this.que.insert(sign);    // כל איברי התור חיוביים.
                             // מספר שלילי מהווה סימן טוב

    //--- העברת כל האיברים פרט לאחרון לסוף התור ---
    int x = this.que.remove();
    boolean finish = false;
    while (! finish)
    {
        if (this.que.head() == sign)
        {
            this.que.remove();
            finish = true;
        }
        else
        {
            this.que.insert(x);
            x = this.que.remove();
        }
    }
}

//--- הכנסת ערך לתחילת התור ---
private void undoRemove(int x)
{
    Queue<Integer>q = new Queue<Integer>();
    q.insert(x);    // דחיפת הערך לתחילת תור העזר

    //--- העברת כל האיברים לתור העזר ---
    while (! this.que.isEmpty())
        q.insert(this.que.remove());

    //--- החזרת האיברים מתוך העזר לתור המקורי ---
    while (! q.isEmpty())
        this.que.insert(q.remove());
}
}
```

C#:

```
/*
 * Undo ממחלקה המגדירה פעולה עבור
 */
public class Item
{
    private int val; // הערך
    private int op; // הפעולה :0 remove ,insert :1

}

/*
 * QueueUndo תור-ביטול
 */
public class UndoQueue
{
    private Queue<int> que; // תור הפעולות
    private Stack<Item> stk; // מחסנית ה-undo

    public UndoQueue()
    {
        this.que = new Queue<int>();
        this.stk = new Stack<Item>();
    }

    //--- הכנסה לתור ביטול ---
    public void Insert(int x)
    {
        this.que.Insert(x);
        this.stk.Push(new Item(x,1));
    }

    //--- הוצאה מתור ביטול ---
    public int Remove()
    {
        int x = this.que.Remove();
        this.stk.Push(new Item(x,0));
        return x;
    }

    //--- פעולת undo ---
    public void Undo()
    {
        if(!stk.IsEmpty())
        {
            Item item = this.stk.Pop();
            if (item.GetOp() == 0)
                UndoRemove (item.GetVal());
            else
                UndoInsert ();
        }
    }
}
```

```

//--- הוצאת הערך שנמצא בסוף התור ---
//--- הנחה: התור לא ריק ---
private void UndoInsert()
{
    //--- דחיפת סימן לתור ---
    int sign = -1;
    this.que.Insert(sign); // כל איברי התור חיוביים.
                          // מספר שלילי מהווה סימן טוב

    //--- העברת כל האיברים פרט לאחרון לסוף התור ---
    int x = this.que.Remove();
    bool finish = false;
    while (! finish)
    {
        if (this.que.Head() == sign)
        {
            this.que.Remove();
            finish = true;
        }
        else
        {
            this.que.Insert(x);
            x = this.que.Remove();
        }
    }
}

//--- הכנסת ערך לתחילת התור ---
private void UndoRemove(int x)
{
    Queue<int> q = new Queue<int>();
    q.Insert(x); // דחיפת הערך לתחילת תור העזר

    //--- העברת כל האיברים לתור העזר ---
    while (! this.que.IsEmpty())
        q.insert(this.que.Remove());

    //--- החזרת האיברים מתוך העזר לתור המקורי ---
    while (! q.IsEmpty())
        this.que.Insert(q.Remove());
}
}

```


פתרון אחר:

מחסנית ה-undo היא מחסנית שכל איבר בה הוא מסוג תור. בכל פעם שמתבצעת פעולה על תור-ביטול נוצר עותק של התור והוא מוכנס למחסנית. בכל פעם שמתבצעת פעולת undo מקבל תור-ביטול הפנייה לתור שנשלף מראש המחסנית.

הערה: פתרון זה אינו יעיל כי הוא בזבזני במקום. אחרי n פעולות על התור (ללא undo) יהיה במחסנית n תורים שתופסים הרבה מאוד מקום בזיכרון.

למימוש זה קראתי **QueueUndo** (ולא Undo|Queue כנדרש בשאלה)

```
public class QueueUndo
```

```
{
    private Queue<Integer> que;           // תור הפעולות
    private Stack<Queue<Integer>> stk;    // מחסנית ה-undo

    public QueueUndo()
    {
        this.que = new Queue<Integer>();
        this.stk = new Stack<Queue<Integer>>();
    }
    //--- הכנסה לתור ביטול ---
    public void insert(int x) {
        this.que.insert(x);
        this.stk.push(copyQueue());
    }
    //--- הוצאה מתור ביטול ---
    public int remove() {
        int x = this.que.remove();
        this.stk.push(copyQueue());
        return x;
    }
    //--- פעולת undo ---
    public void undo() {
        if(!stk.isEmpty())
        {
            Queue<Integer>q = this.stk.pop();
            this.que = copyQueue();
        }
    }
    //--- פעולה המחזירה העתק של התור-ביטול ---
    private Queue<Integer> copyQueue() {
        Queue<Integer> q = new Queue<Integer>();
        Queue<Integer> qTmp = new Queue<Integer>();

        while (! this.que.isEmpty())
        {
            int x = this.que.remove();
            q.insert(x);
            qTmp.insert(x);
        }
        while (! qTmp.isEmpty())
            this.que.insert(qTmp.remove());
        return q;
    }
}
```

java:

C#:

```
public class QueueUndo
{
    private Queue<int> que;           // תור הפעולות
    private Stack<Queue<int>> stk;    // מחסנית ה-undo

    public QueueUndo() {
        this.que = new Queue<int>();
        this.stk = new Stack<Queue<int>>();
    }

    //--- הכנסה לתור ביטול ---
    public void Insert(int x) {
        this.que.Insert(x);
        this.stk.Push(CopyQueue());
    }

    //--- הוצאה מתור ביטול ---
    public int Remove()
    {
        int x = this.que.Remove();
        this.stk.Push(CopyQueue());
        return x;
    }

    //--- undo פעולת ---
    public void Undo() {
        if (!stk.IsEmpty())
        {
            Queue<int> q = this.stk.Pop();
            this.que = CopyQueue();
        }
    }

    //--- פעולה המחזירה העתק של התור-ביטול ---
    private Queue<Integer> CopyQueue() {
        Queue<int> q = new Queue<int>();
        Queue<int> qTmp = new Queue<int>();

        while (!this.que.IsEmpty())
        {
            int x = this.que.Remove();
            q.Insert(x);
            qTmp.Insert(x);
        }
        while (!qTmp.IsEmpty())
            this.que.Insert(qTmp.Remove());
        return q;
    }
}
```

סעיף א' לאחר הרצת התכנית באפשרות - מחסנית של תורים:

```

start      :      []                []

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 1
op 1:          [1]                [[1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 2
op 1:          [1, 2]              [[1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 3
op 1:          [1, 2, 3]           [[1, 2, 3] , [1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 0
op 0:          [2, 3]              [[2, 3] , [1, 2, 3] , [1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 1
type a number --> 4
op 1:          [2, 3, 4]           [[2, 3, 4] , [2, 3] , [1, 2, 3] , [1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 2
op 2:          [2, 3, 4]           [[2, 3] , [1, 2, 3] , [1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> 2
op 2:          [2, 3, 4]           [[1, 2, 3] , [1, 2] , [1]]

  0 for remove      1 for insert      2 for undo      -1 to end --> -1

```

java:

שאלה 4:

```
//--- ט.כניסה: עץ בינארי לא ריק ומחסנית ריקה של מספרים ---
//--- ט.יציאה: המחסנית מכילה את ערכי העלים בסריקה מימין לשמאל ---
public static void leaves (BinTreeNode<Integer>t, Stack<Integer>s)
{
    if (t != null)
    {
        if (isLeaf(t))
            s.push(t.getInfo());
        else
        {
            leaves(t.getRight(), s);
            leaves(t.getLeft(), s);
        }
    }
}

//--- האם עלה? ---
//--- הנחה: bt אינו null ---
public static boolean isLeaf (BinTreeNode <Integer> bt)
{
    if (bt.getLeft() == null && bt.getRight() == null)
        return true;
    return false;
}

//--- ט.כניסה: 2 עצים בינאריים המכילים מספרים שלמים ---
//--- ט.יציאה: "אמת" אם מספר וערכי העלים ב-2 העצים שווים ---
//--- ו-"שקר" אחרת ---
public static boolean chkTrees ( BinTreeNode <Integer> t1,
                                BinTreeNode <Integer> t2)
{
    Stack <Integer> s1 = new Stack<Integer>();
    Stack <Integer> s2 = new Stack<Integer>();

    leaves(t1, s1);
    leaves(t2, s2);

    //--- השוואת ערכי העלים שבשתי המחסניות ---
    while (! s1.isEmpty() && ! s2.isEmpty())
        if (s1.pop() != s2.pop())
            return false;

    //--- אם אחת המחסניות התרוקנה לפני הזמן ---
    if (! s1.isEmpty() || ! s2.isEmpty())
        return false;

    return true;
}
```

C#:

```
//--- ט.כניסה: עץ בינארי לא ריק ומחסנית ריקה של מספרים ---
//--- ט.יציאה: המחסנית מכילה את ערכי העלים בסריקה מימין לשמאל ---
public static void Leaves (BinTreeNode<int>t, Stack<int>s)
{
    if (t != null)
    {
        if (IsLeaf(t))
            s.Push(t.GetInfo());
        else
        {
            Leaves(t.GetRight(), s);
            Leaves(t.GetLeft(), s);
        }
    }
}

//--- האם עלה? ---
//--- הנחה: bt אינו null ---
public static bool IsLeaf (BinTreeNode <int> bt)
{
    if (bt.GetLeft() == null && bt.GetRight() == null)
        return true;
    return false;
}

//--- ט.כניסה: 2 עצים בינאריים המכילים מספרים שלמים ---
//--- ט.יציאה: "אמת" אם מספר וערכי העלים ב-2 העצים שווים ---
//--- ו-"שקר" אחרת ---
public static bool ChkTrees (BinTreeNode <int> t1,
                             BinTreeNode <int> t2)
{
    Stack <int> s1 = new Stack<int>();
    Stack <int> s2 = new Stack<int>();

    Leaves(t1, s1);
    Leaves(t2, s2);

    //--- השוואת ערכי העלים שבשתי המחסניות ---
    while (! s1.IsEmpty() && ! s2.IsEmpty())
        if (s1.Pop() != s2.Pop())
            return false;

    //--- אם אחת המחסניות התרוקנה לפני הזמן ---
    if (! s1.IsEmpty() || ! s2.IsEmpty())
        return false;

    return true;
}
```

פרק ב'

מערכות מחשב ואסמבלר

תרגיל 5:

תרגיל 6:

תרגיל 7:

שאלה 8:

פרק ב'

מבוא לחקר ביצועים

עאלה 9:

עאלה 10:

עאלה 11:

עאלה 12:

פרק ב'

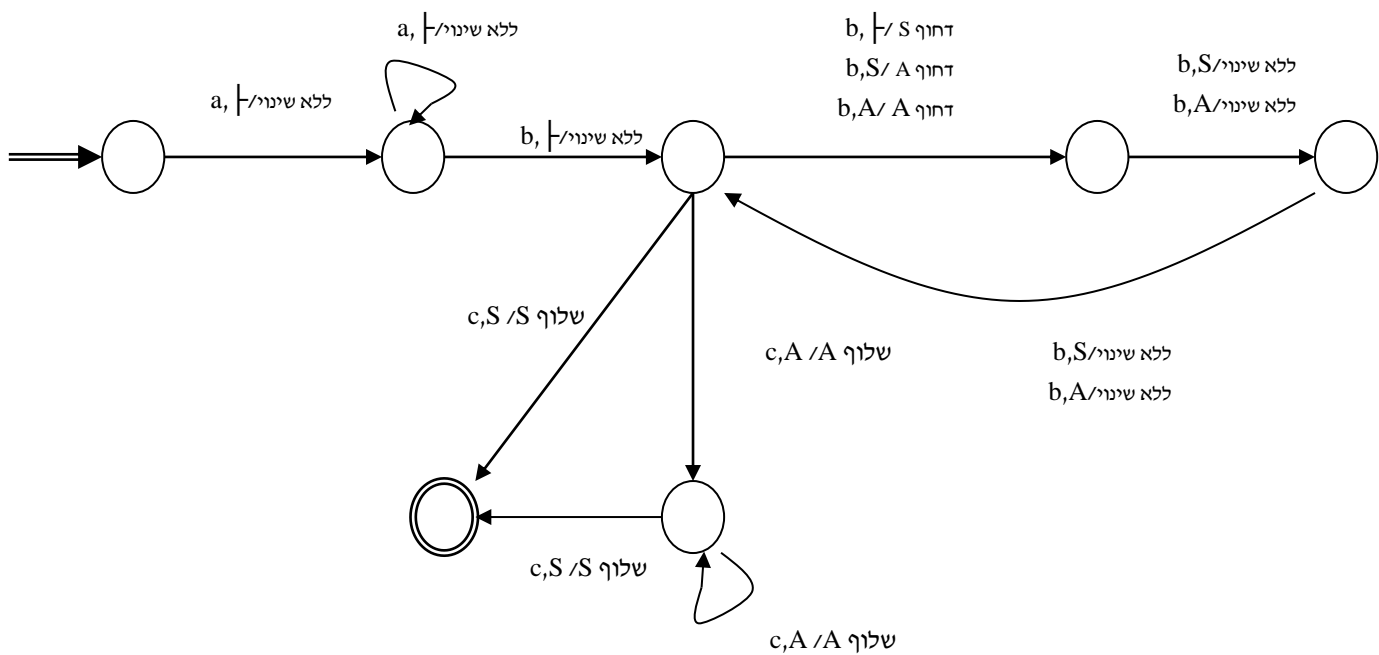
מודלים חישוביים

הפתרון לפרק זה נכתב ע"י רחל לודמר.

תתע"ג 13:

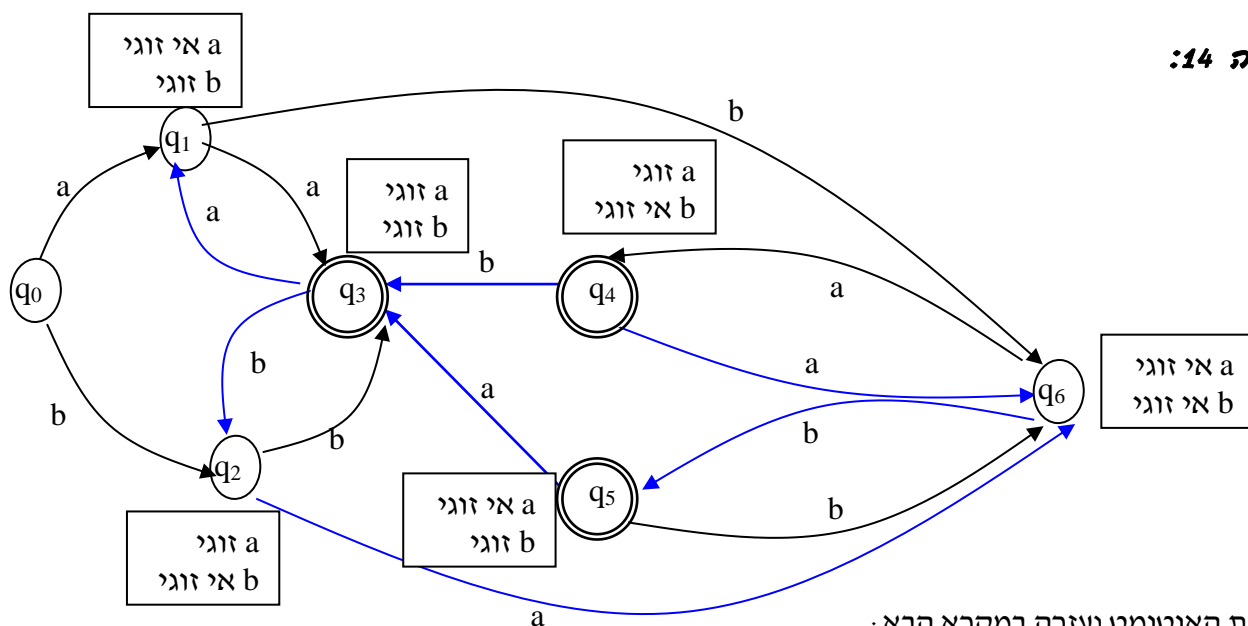
א. המילה הקצרה היא ab^4c עבור $n=1, k=1$.

ב.

שאלה 14:

השלמת האוטומט נעזרה במקרא הבא:

- q_0 - מצב התחלה
- q_1 - מספר ה- a אי זוגי ומספר ה- b זוגי.
- q_2 - מספר ה- a זוגי ומספר ה- b אי זוגי.
- q_3 - מספר ה- a זוגי ומספר ה- b זוגי.
- q_4 - מספר ה- a זוגי ומספר ה- b אי זוגי.
- q_5 - מספר ה- a אי זוגי ומספר ה- b זוגי.
- q_6 - מספר ה- a אי זוגי ומספר ה- b אי זוגי.

ב.

1.

(i) המילה aaba לא מתקבלת.

(ii) המילה bbaabb מתקבלת.

(iii) המילה abaa מתקבלת.

(iv) המילה bb מתקבלת.

$q_0 \xrightarrow{b} q_3 \xrightarrow{b} q_4 \xrightarrow{a} q_1 \xrightarrow{a} q_2 \xrightarrow{b} q_3 \xrightarrow{b} q_4$
 $q_0 \xrightarrow{a} q_1 \xrightarrow{b} q_3 \xrightarrow{a} q_1 \xrightarrow{a} q_2$
 $q_0 \xrightarrow{b} q_3 \xrightarrow{b} q_4$

2. השפה L המוגדרת ע"י האוטומט היא אוסף כל המילים מעל הא"ב $\{a, b\}$ שמסתיימות לפחות בשתי אותיות זהות.

שאלה 15:

א. הוכחה שהשפה $L = \{0^n 1^k 2 \mid n > k \geq 0\}$ אינה רגולרית.

נוכיח שהשפה L היא אי רגולרית, בדרך השלילה.

נניח שהשפה רגולרית וקיים אוטומט סופי דטרמיניסטי A הבונה אותה.

תהי הקבוצה האינסופית הבאה: $W = \{0, 0^2, 0^3, \dots, 0^n, \dots\}$

התחלות של מילים בשפה L

נבחר שתי התחלות שונות, $w_1 = 0^i, w_2 = 0^j \mid i > j, j \geq 0$ מתוך הקבוצה W .

מאחר והאוטומט הוא סופי ניתן להניח כי שתי המילים מגיעות למצב משותף q_t באוטומט A .

משם נשרשר כל מילה עם הרצף $1^i 2$. שתי המילים מגיעות למצב משותף q_r .

המילה $0^i 1^j 2$ עבור $i > j$ שייכת לשפה, ולכן q_r מצב מקבל. מאחר ויש להם מסלול משותף,

יוצא גם ש- $0^i 1^i 2$ גם בשפה, וזה בניגוד לכללי השפה.

לכן הנחתנו ששתי המילים מגיעות למצב משותף אינה נכונה, אלא כל מילה מגיעה למצב אחר. ומאחר והקבוצה W היא אינסופית יוצא שכל מילה מגיע למצב אחר. ומכאן יש אינסוף מצבים ב- A , בניגוד להגדרת אוטומט סופי.

לכן ההנחה שקיים אוטומט סופי הבונה את השפה L אינה נכונה, והשפה אינה רגולרית.

ב. השפה $L_1 \cap L = \emptyset$.

החיתוך הוא השפה הריקה. השפה L חייבת להתחיל באות 0 ($n > 0$), ואילו השפה L_1 אינה מכילה כלל את הספרה 0 .

שאלה 16:

א. מסלול חישוב עבור $f(3)$

$$f(3) = '1'$$

⊥	1	1	1	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_0

⊥	a	1	1	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_1

⊥	a	1	1	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_2

⊥	a	1	1	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_2

⊥	a	1	1	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_3

⊥	a	1	Δ	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_6

⊥	a	1	Δ	Δ	
---	---	---	---	---	--

q_6

⊥	1	1	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---

q_5

⊥	1	a	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---

q_1

⊥	1	a	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---

q_4

⊥	1	Δ	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---

q_7

⊥	1	1	1	1	1	Δ
---	---	---	---	---	---	---

בסוף הפעולה נקבל

⊥	1	1	Δ	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---	---

ב. $f(5) = '11'$

⊥	1	1	1	1	1	1	Δ
---	---	---	---	---	---	---	---

בסוף הפעולה נקבל

⊥	1	1	1	Δ	Δ	Δ	Δ
---	---	---	---	---	---	---	---

ג. $f(6) = '111'$

ד. מטרת הפונקציה $f(x) = x/2$ (החלק השלם).
עבור x זוגי נקבל $x/2$ ועבור x אי זוגי נקבל $(x-1)/2$

ה. כדי לקבל את $f(0)$, יש להוסיף את המעבר q_7 $q_0 \xrightarrow{\Delta/\Delta, \gamma} q_7$.

אפשרות אחרת: להוסיף את המעבר q_1 $q_0 \xrightarrow{\Delta/a, \gamma} q_1$

פרק ב'

תכנות מונחה עצמים Java

תרגיל 17:

```
//--- א ---
public boolean isLike(Object obj)
{
    if (obj instanceof AA && ((AA)obj).st.equals(this.st))
        return true;
    return false;
}

//--- ב ---
public boolean isLike(Object obj)
{
    if (obj instanceof BB && ((BB)obj).num == this.num)
        return true;
    return false;
}

//----- ג -----
AA a = new AA("excellent");
BB b = new BB();

a = b;
if (a.isLike(b))
    System.out.println(a);

/*      טקסט התכנית תקיין. פלט
 *  st = excellent  num = 1
 */

//----- ד -----
AA aa = new AA("excellent");
BB bb = new BB(2, "excellent");

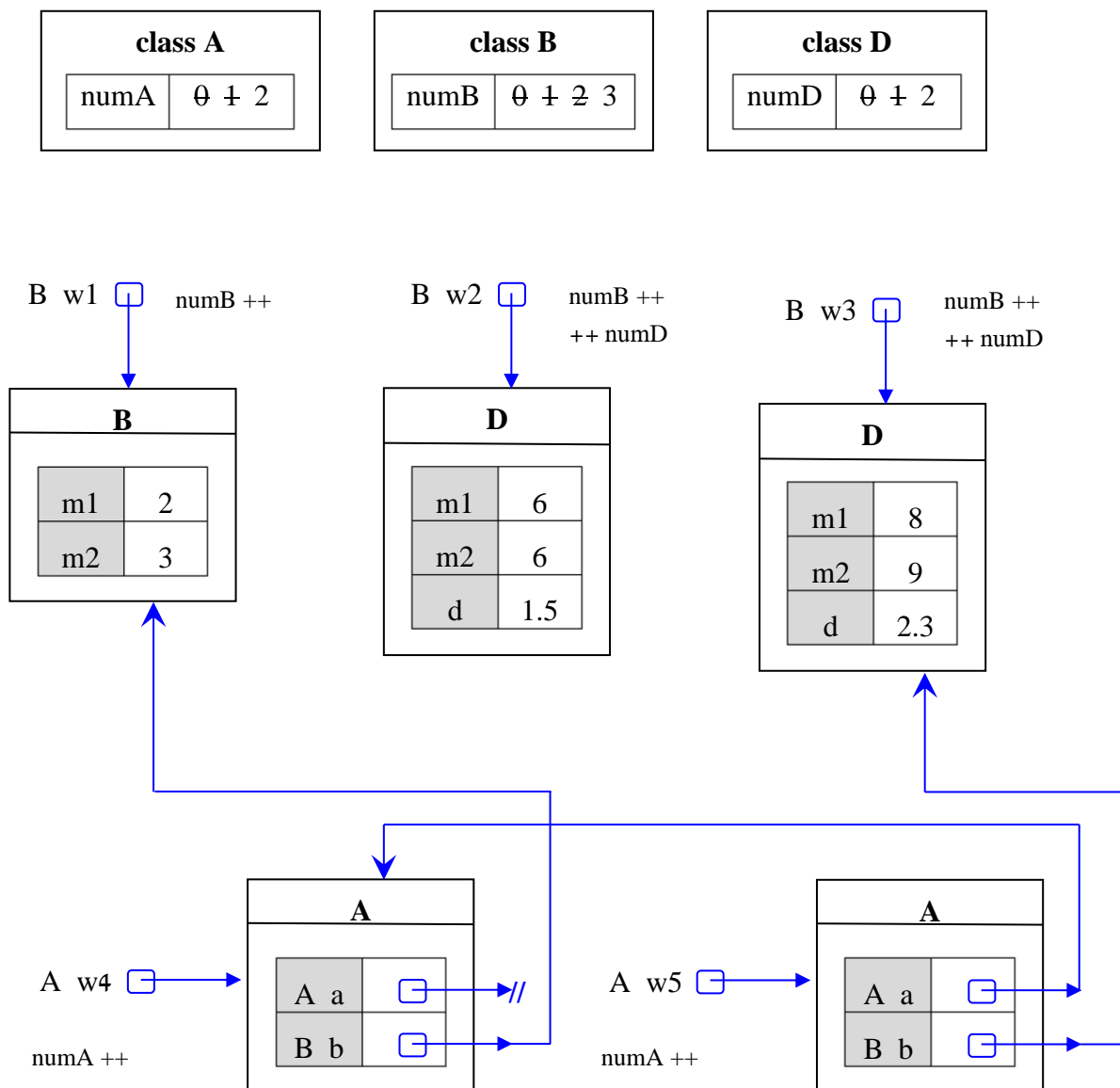
// bb = aa;
if (bb.isLike(aa))
    System.out.println(bb);

/*
 *
 *      טקסט התכנית שגוי
 *      bb (מסוג תת מחלקה) אינו יכול להפנות לעצם מסוג AA (מחלקת העל שלו)
 */

//----- ה -----
//---- פעולה המשרשרת את המחזרות ----
public static String longString (Object [] arr)
{
    String str = "";
    for (int i = 0 ; i < arr.length ; i++)
    {
        if (arr[i] != null)
        {
            if (arr[i] instanceof BB)
            {
                int num = ((BB)arr[i]).getNum();
                String st = ((BB)arr[i]).getSt();
                for (int j = 0 ; j < num ; j++)
                    str += st + " ";
            }
            else
            {
                if (arr[i] instanceof AA)
                    str += ((AA)arr[i]).getSt();
            }
        }
    }
    return str;
}
```

הבדיקה לא חובה. אם ערך התא null הפעולה instanceof תחזיר שקר

תרגיל 18:

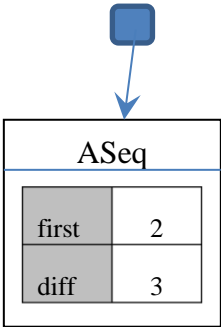
פלט:

```

B(2, 3) , #1
B(6, 6) , #2
D(1.5, 6) , #1
B(8, 9) , #3
D(2.3, 8 , 9) , #2

A Constructor , #1
A Constructor , #2
    
```

תרגיל 19:

aSeq	n	i	i < 4	א. פלט
				11
	5	0	כן	The sequence elements: 2 , 5 , 8 , 11 , 14
		1	כן	
		2	כן	
		3	כן	
		4	לא	

ב.

```
public class Sequence
{
    protected int first;
    public Sequence(int first)
    {
        this.first = first;
    }

    public int theNElement(int n)
    {
        return this.first;
    }

    public void displayNElements(int n)
    {
        System.out.print("The sequence elements");
        for (int i = 1 ; i < n ; i++)
            System.out.print(this.first + ",");
        System.out.println(this.first);
    }
}
```

האיבר האחרון מודפס
ללא סימן פסיק אחריו

השינויים במחלקה ASeq:

```
public class ASeq extends Sequence    // המחלקה מרחיבה את Sequence
{
    private int difference;            // first מוגדר במחלקת העל

    public ASeq(int first, int difference)
    {
        super(first);                 // אתחול first ב- super
        this.difference = difference;

        // כל שאר המחלקה ללא שינוי
        // כל פעולה מגדירה מחדש את הפעולות של מחלקת העל כך שיתאים לסדרה הנוכחית
    }
}
```

ג. יש לממש את הפעולה **סכום-הסדרה** במחלקה Sequence. המחלקות היורשות יכולות להשתמש בפעולה ללא צורך בשינויים, כל אחת תממש את הפעולה לפי הפעולה theNElement המוגדרת בה.

```
public int sumSeq(int n)
{
    int sum = 0;
    for (int i = 1 ; i <= n ; i++)
        sum += theNElement(i);
    return sum;
}
```

ד.

```
//----- comparing sumSequences -----
public static char check (int n, ASeq sqA, GSeq sqG)
{
    int sumA = sqA.sumSeq(n);
    int sumG = sqG.sumSeq(n);

    if (sumA > sumG)
        return 'A';
    if (sumA < sumG)
        return 'G';
    return 'E';
}
```


שאלה 20:

```
public class Appointment
{
    private String vetId;        // מס' הזיהוי של הוטריןר המטפל
    private String treatments;  // מחזורות קודי הטיפול

    //----- הפעולה הבונה ופעולות get נתונות -----
    public Appointment(String vetId, String treatments)
    {
        this.vetId = vetId;
        this.treatments = treatments;
    }
    //-----
}

public class Vet
{
    private String id;          // מספר זיהוי
    private String name;        // שם הוטריןר
    private int vetek;          // ותק בעבודה בשנים

    //----- הפעולה הבונה ופעולות get נתונות -----
    public Vet(String id, String name, int vetek) {}
    public String getId() {}
    public String getName() {}
    public int getVetek() {}
    //-----

    //--- עדכון הוותק של הוטריןר ב- 1 ---
    public void SetVetek()
    {
        this.vetek++;
    }
}

public class Animal
{
    private int petId;          // מס' רישיון
    private String name;        // שם
    private int sug;            // סוג קוד מספרי עבור: ארנב, כלב או חתול
    private int age;            // גיל

    private Appointment[] arr;  // מערך הטיפולים
    public static final int MAX = 50; // מקסימום ביקורים
    private int lastVisit;      // מספר הביקורים שהיו לחיית המחמד הנוכחית

    //----- הפעולה הבונה ופעולות get נתונות -----
    public Animal(int petId, String name, int sug, int age, int numVet) {}
    public int getAge() {}
    public String getName() {}
    public int getPetId() {}
    public int getSug() {}
    //-----

    //--- עדכון הגיל של חית המחמד בשנה ---
    public void updateAge ()
    {
        this.age++;
    }

    public String toString()
    {
        String str = "pet id: " + this.petId;
        str += ", name: " + this.name + ", ";
        str += ", age: " + this.age;

        return str;
    }

    //--- נחוספת טיפול לחיית המחמד הנוכחית ---
    public void addAppointment (String t , Vet v)
    {
        Appointment treat = new Appointment (v.getId(), t); // יצירת אובייקט מסוג טיפול
        this.arr[this.lastVisit] = treat; // חוספת הטיפול למערך הטיפולים
        this.lastVisit ++; // עדכון מספר הטיפולים
    }
}
```

הפעולות נתונות ואין צורך
לרשום אותן בפתרון

א

א

א

ב

```

public class Clinic
{
    //--- מערך הוטרינרים ---
    private Vet [] arrVet;
    public static final int MAX_VET = 10;
    private int vetNum;

    //--- מערך חיות המחמד ---
    private Animal [] arrPet;
    public static final int MAX_PETS = 500;
    private int petNum;

    //----- הפעולה הבונה ופעולות get נתונות -----
    public Clinic(){}
    //----- פעולות החוספה הן תוספת שלי שלא נדרשה במבחן -----
    //--- הוספת וטרינר למאגר הוטרינרים ---
    //--- הנחה: יש מקום לוטרינר החדש ---
    public void add (Vet vet){}

    //--- הוספת חית מחמד למאגר חיות המחמד ---
    //--- הנחה: יש מקום לחיית המחמד החדשה ---
    public void add (Animal pet){}
    //-----

    //--- הפקת דוח - כל חיות המחמד מסוג מסוים ---
    public String report (int sug)
    {
        String str = "";
        for (int i = 0 ; i < this.petNum ; i++)
            if (arrPet[i].getSug() == sug)
                str += i + ": " + arrPet[i].toString() + "\n";
        return str;
    }

    //--- עדכון הגיל של כל חיות המחמד - הגדלת הגיל ב-1 ---
    public void updateAge ()
    {
        for (int i = 0 ; i < this.petNum ; i++)
            arrPet[i].updateAge(); // Animal מהמחלקה
    }

    //--- החזרת שם הוטרינר לפי מס' ת"ז שלו ---
    public String getVetName (String id)
    {
        int i = 0;
        while (i < this.vetNum)
        {
            if (arrVet[i].getId().equals(id))
                return arrVet[i].getName();
            i++;
        }
        return "no name"; // אם הוטרינר לא נמצא במאגר
    }

    //--- הוספת הטיפול t לחיית המחמד p על ידי הוטרינר v ---
    //--- אם לא נמצאה חיית המחמד במאגר, לא מתבצע כלום ---
    public void addAppointment (Animal p , String t , Vet v)
    {
        int i = 0;
        while (i < this.petNum)
        {
            if (arrPet[i].getPetId() == p.getPetId())
                arrPet[i].addAppointment(t, v);
            else
                i++;
        }
    }
}

```

א

א

א

ב

פרק ב'

תכנות מונחה עצמים C#

הפתרון לפרק זה נכתב ע"י זיוה קונצמן

תרגיל 21:

א. במחלקה AA :

```
public virtual bool IsLike(Object obj)
{
    return obj is AA && ((AA)obj).GetSt().Equals(this.GetSt());
}
```

ב. במחלקה BB :

```
public override bool IsLike(object obj)
{
    return obj is BB && ((BB)obj).GetNum() == this.GetNum();
}
```

ג. קטע התוכנית נכון. מתבצעת המרה אוטומטית כלפי מעלה של משתנה מטיפוס הבן להפניה מטיפוס האב. הבן הוא גם טיפוס האב לכן אין בעיה.

הפלט יהיה :

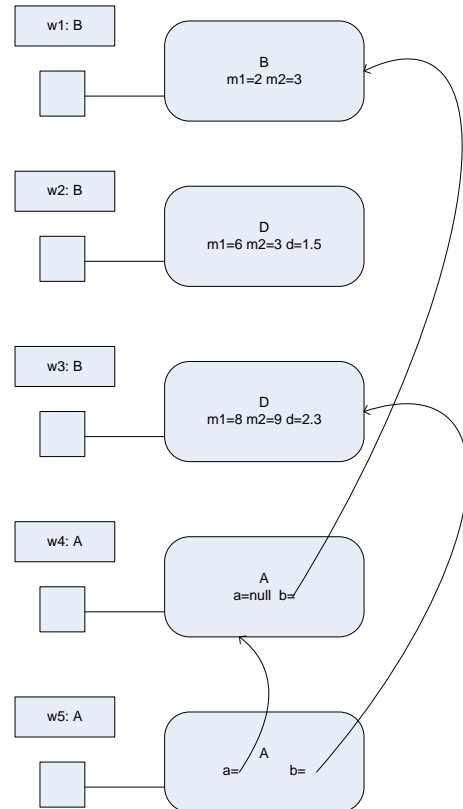
```
st = excellent  num = 1
```

ד. קטע התוכנית שגוי. לא יכול להמיר כלפי מטה הפניה מסוג האב להיות הפניה מסוג הבן, הוא לא נוצר כ-BB אלא כ-AA, ואינו יכול לעבור המרה למשהו שהוא לא. השגיאה היא שגיאת קומפילציה.

ה.

```
public static string LongString(Object[] a)
{
    string st = "";
    for (int i = 0; i < st.Length; i++)
    {
        if (a[i] is AA && !(a[i] is BB))
            st += ((AA)a[i]).GetSt();
        else
            if (a[i] is BB)
            {
                for (int j = 1; j < ((BB)a[i]).GetNum(); j++)
                    st += ((BB)a[i]).GetSt();
            }
    }
    return st;
}
```

תרגיל 22:

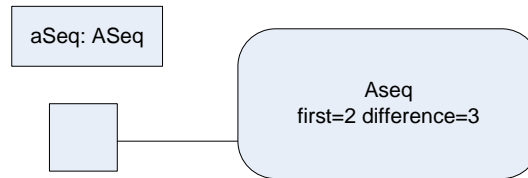
הפלט:

```

B(2,3), #1
B(6,6), #2
D(1.5,6), #1
B(8,9), #3
D(2.3,8,9), #2
A Constructor, #1
A Constructor, #2
  
```

תרגיל 23:

א.

11

הפלט:

The sequence elements 2,5,8,11,14

1.

ב.

```

public class Sequence
{
    protected int first;
    public Sequence(int first)
    {
        this.first = first;
    }
    public virtual int TheNElement(int n)
    {
        return this.first;
    }
    public virtual void DisplayNElement(int n)
    {
        Console.WriteLine("The sequence elements");
        for (int i = 0; i < n; i++)
            Console.Write(this.first + ",");
    }
}
    
```

2.

```

public class ASeq:Sequence
{
    private int difference;
    public ASeq(int first, int difference):base(first)
    {
        this.difference = difference;
    }
    public override int TheNElement(int n)
    {
    }
}
    
```

```

        return this.first + (n - 1) * this.difference;
    }

    public override void DisplayNElement(int n)
    {
        Console.WriteLine("The sequence elements");
        for (int i = 0; i < n - 1; i++)
            Console.WriteLine(this.TheNElement(i + 1) + ",");
        Console.WriteLine(this.TheNElement(n));
    }
}

```

ג. אין צורך לעשות כל שינוי. הפעולה תכתב במחלקת Sequence כך :

```

public int SumSeq(int n)
{
    int sum = 0;
    for (int i = 1; i <= n; i++)
        sum += TheNElement(i);
    return sum;
}

```

בשתי המחלקות היורשות אין צורך בכתיבה מחודשת, כל אחת תממש את חישוב האיבר לפי הפעולה הכתובה בה, מכיוון שכאן יופעל מנגנון הדריסה.

ד.

```

public static char Bigger(int n, ASeq a, GSeq g)
{
    int s1 = a.SumSeq(n);
    int s2 = g.SumSeq(n);

    if (s1 > s2)
        return 'A';
    if (s2 > s1)
        return 'G';

    return 'E';
}

```

עמוד 24:

```
public class Vet
{
    private int id;
    private string name;
    private int vetek;

    public void SetVetek() //עדכון הוותק של הוטרינר ב-1
    {
        this.vetek++;
    }
}
```

```
public class Animal
{
    private int numR;
    private string name;
    private string sug;
    private int age;
    private int numVet;
    private Appointment[] lastVisits;

    public void SetAge() //עדכון הגיל של החיה בשנה
    {
        this.age++;
    }

    public Appointment[] GetLastVisits()
    {
        return this.lastVisits;
    }
}
```

```
public class Appointment
{
    private string kodes;
    private int idVet;
}
```

```
public class Clinic
{
    private Vet[] veterinarians;
    private Animal[] animals;

    // הפעולה מקבלת סוג חיה ומדפיסה דו"ח הכולל את פרטי כל החיות מסוג זה
    public void AllAnimalsSameKind(string kind)
    {
        int i = 0;
        while (i < 500 && animals[i] != null)
        {
            if (animals[i].GetType().Equals(kind))
                Console.WriteLine(animals[i].GetName() + "," +
                                   animals[i].GetNumR() + "," + animals[i].GetAge());
            i++;
        }
    }

    // הפעולה מעדכנת בשנה את הותק של כל הוטרינרים
    public void UpdateVetek()
    {
        int i = 0;
        while (i < 10 && veterinarians[i] != null)
        {
            this.veterinarians[i].SetVetek();
            i++;
        }
    }

    // הפעולה מעדכנת בשנה את גיל כל החיות
    public void UpdateAgeAnimals()
    {
        int i = 0;
        while (i < 50 && animals[i] != null)
        {
            this.animals[i].SetAge();
            i++;
        }
    }
}
```


// הפעולה מקבלת ת.ז. של וטרינר ומחזירה את שמו/

```
public string GetVet(int id)
{
    int i = 0;
    while (i < 10 && veterinarians[i] != null)
    {
        if (veterinarians[i].GetId() == id)
            return veterinarians[i].GetName();
        i++;
    }
    return null;
}
```

// הפעולה מקבלת חיה, וטרינר מטפל וקוד טיפולים נוכחי ומוסיפה את

// הביקור למאגר הביקורים הקיים של חיה זו

```
public void AddAppointment(Animal p, string t, Vet v)
{
    int i = 0;
    while (i < 50 && !animals[i].Equals(p))
        i++;
    Appointment[] a = animals[i].GetLastVisits();
    i = 0;
    while (a[i] != null)
        i++;
    a[i] = new Appointment(v, t);
}
}
```